

ΤΥΜΒΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΑ 22-5-2021

Συναγωνίστριες και Συναγωνιστές, Φίλες και Φίλοι,

Θα ξεκινήσω με ένα απόσπασμα από ομιλία του Γρηγόρη Λαμπράκη που έγινε στις 7-5-1962 σε εκδήλωση της «Εργατικής Κίνησης Ειρήνης», που μου το έστειλε χθες ο γιός του, και Αντιπρόεδρος της ΕΕΔΥΕ Γιώργος Λαμπράκης:

«Κρίση, αδιέξοδο, καθυστέρηση, όλο ίδιες λέξεις επαναλαμβάνονται. Χορεύουν γύρω-γύρω στον ίδιο χορό του Ζαλόγγου. Ελλάδα πλούσια, Ελλάδα υποανάπτυκτη, Ελλάδα κοιτίδα του πολιτισμού, Ελλάδα με τις χιλιάδες αγράμματους και τα ερειπωμένα σχολεία, Ελλάδα με σχολεία χωρίς δασκάλους, Ελλάδα με δασκάλους χωρίς δουλειά. Χρόνο με το χρόνο οι στρατιωτικές δαπάνες αυξάνονται και ας είναι από τις πιο υψηλές στην Ευρώπη...»

Πόσο επίκαιρα είναι τα λόγια αυτά και σήμερα !!!

Είναι αυτά τα λόγια και η συμβατή με αυτά δράση που είχαν σαν αποτέλεσμα στις 22 του Μάη 1963, στις 10:15 το βράδυ, ο Γρηγόρης Λαμπράκης, αντιπρόεδρος της ΕΕΔΥΕ και βουλευτής συνεργαζόμενος με την ΕΔΑ, διακεκριμένος επιστήμονας και αθλητής, να χτυπηθεί θανάσιμα, μετά από εκδήλωση της ΕΕΔΥΕ στη Θεσσαλονίκη, στην οποία μίλησε με θέμα «Ειρήνη και αφοπλισμός δια τον κόσμο ολόκληρον και δια την Ελλάδα». Στις 27 του μήνα έφυγε από τη ζωή.

Η δολοφονία του έγινε σ' ένα κλίμα που παγκόσμια χαρακτηριζόταν από την επιθετικότητα του ιμπεριαλισμού ενάντια στο σοσιαλισμό, και τις διαχρονικές αντιθέσεις μεταξύ ιμπεριαλιστών, με καθαρά οικονομικό υπόβαθρο. Προς το τέλος της δεκαετίας του 1950 το νέο στρατηγικό δόγμα των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ είχε σαν στόχο την εγκατάσταση βάσεων και πυρηνικών όπλων (πυρηνικές νάρκες, πύραυλοι μικρού βεληνεκούς, πυρηνικό πυροβολικό, υποβρύχια εξοπλισμένα με πυραύλους Polaris) σε χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ στη νοτιοανατολική Ευρώπη, και επομένως και στην Ελλάδα.

Η επιθετικότητα του ιμπεριαλισμού, όπως αυτή εκφραζόταν από το νέο δόγμα, υπονόμει την παγκόσμια ειρήνη, και όξυνε τον ανταγωνισμό με τις σοσιαλιστικές χώρες, οι οποίες αναγκαστικά διέθεταν τεράστιους πόρους για την άμυνά τους, που υπό συνθήκες πραγματικής ειρήνης θα πήγαιναν στην έγκαιρη αντιμετώπιση άλλων κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων και αναγκών.

Αυτό γιατί σε ένα κοινωνικοοικονομικό σύστημα που στόχος της παραγωγής είναι η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών η ειρήνη και ο αφοπλισμός ήταν και είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορούν να καλύπτονται γρήγορα και επαρκώς οι συνεχώς διευρυνόμενες κοινωνικές ανάγκες.

Αντίθετα, στον καπιταλισμό όπου τα πάντα είναι εμπορεύματα προς πώληση με σκοπό το κέρδος, ο πόλεμος είναι μια άλλη κερδοφόρα επιχείρηση. Είναι όμως και μέσο επίλυσης των διαφορών τους, αν δεν καταφέρουν να τις επιλύσουν με πολιτικά μέσα, και έχει σαν αποτέλεσμα την καταστροφή πλεοναζόντων κεφαλαίων και εργατικής δύναμης. Πάντα με τραγικές συνέπειες για τους λαούς, είτε αυτοί βρίσκονται από την πλευρά των νικητών, είτε από την πλευρά των ηττημένων.

Φίλες και Φίλοι, Συναγωνίστριες και Συναγωνιστές,

Στο εσωτερικό της χώρας, οι εκλογές της 29^{ης} Οκτωβρίου 1961 σημαδεύτηκαν από τη βία και τη νοθεία από την πλευρά της ΕΡΕ του Κωνσταντίνου Καραμανλή, ενώ ο άλλος

αστικός πόλος, η ΕΚ του Γεωργίου Παπανδρέου, με το διμέτωπο αγώνα ουσιαστικά νομιμοποιούσε το πογκρόμ διώξεων και δολοφονιών εναντίον της Αριστεράς. Και τα δύο αστικά κόμματα, παρά τις μεταξύ τους αντιθέσεις για την αστική πρωτοκαθεδρία, σηματοδοτούσαν τον αντικομμουνισμό, και τροφοδοτούσαν τη λυσσασμένη επίθεση εναντίον του λαϊκού και εργατικού κινήματος, υπό την υψηλή πάντα εποπτεία του παλατιού.

Οι εκλογές της βίας και της νοθείας έφεραν στην κυβέρνηση τη ΝΔ και στην αξιωματική αντιπολίτευση την ΕΚ. Το παλάτι όμως είχε αρχίσει να στρέφεται προς τον Γεώργιο Παπανδρέου, ο οποίος τώρα ήταν ο εκλεκτός των Αμερικάνων, ενώ ο Κων/νος Καραμανλής, εκφράζοντας άλλα τμήματα του ελληνικού κεφαλαίου, έγερνε περισσότερο προς την πλευρά της Γαλλίας, και της τότε ΕΟΚ, με την οποία υπέγραψε συμφωνία σύνδεσης την 1^η Νοέμβρη 1962. Τη δυσφορία του παλατιού προς τον Καραμανλή επέτεινε και η πρόθεσή του να αναθεωρήσει το σύνταγμα, και να περιορίσει τις εξουσίες του θρόνου.

Και ενώ η αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό, 5000 όλοι και όλοι, όπως αναφέρεται στο ΒΗΜΑ της 6-4-1950, έδιναν τη μάχη για την αύξηση της λείας και ανταγωνίζονταν για το ποιο τμήμα της θα πάρει το μεγαλύτερο κομμάτι, η φτώχεια και η εξαθλίωση μάστιζαν μεγάλα τμήματα των λαϊκών στρωμάτων της υπαίθρου και των πόλεων. Όπως συμβαίνει πάντα η καπιταλιστική συσσώρευση δεν συνεπάγεται και άνοδο του βιοτικού επιπέδου του λαού, άρα και των εισοδημάτων. Αντίθετα συνεπάγεται αύξηση της εκμετάλλευσης και των ανισοτήτων, της σχετικής, αλλά και της απόλυτης φτώχειας.

Ο λαός όμως δεν το έβαζε κάτω, και οι απεργίες γίνονταν ολοένα συχνότερες, από εργαζομένους όλων των κλάδων – στη γεωργία, στα καπνά, στα κηπευτικά, στις οικοδομές. Απεργούσαν επίσης δημόσιοι υπάλληλοι και εκπαιδευτικοί, και αναπτυσσόταν το κίνημα του 15% για την Παιδεία.

Ο συνδυασμός των απειλών εναντίον της ειρήνης από τα πυρηνικά και τις βάσεις, και τα οικονομικά προβλήματα λόγω της ανισοκατανομής του πλούτου που βίωνε ο ελληνικός λαός συνέβαλαν να αναπτυχθεί και στην Ελλάδα ένα ισχυρό κίνημα ειρήνης που, τουλάχιστον ένα τμήμα του συνέδεε την πάλη για το πανανθρώπινο ιδανικό της ειρήνης με την πάλη για κοινωνική δικαιοσύνη, ενάντια στις δυνάμεις της εκμετάλλευσης και του πολέμου, ενάντια στα πυρηνικά και τις βάσεις.

Έτσι το Μάη του 1955 ιδρύεται η Ελληνική Επιτροπή για τη Διεθνή Ύφεση και Ειρήνη - ΕΕΔΥΕ, και τοπικές Επιτροπές Ειρήνης σε όλη την Ελλάδα, ενώ τον Μάη του 1958 ξεκινά η έκδοση του περιοδικού «Δρόμοι της Ειρήνης». Στις 24 Ιούνη του 1962 πραγματοποιείται το Α' Συνέδριο της ΕΕΔΥΕ, που επανεκλέγει Πρόεδρο της ΕΕΔΥΕ τον Ανδρέα Ζάκκα και αντιπρόεδρο το Γρηγόρη Λαμπράκη. Την 21η Απρίλη 1963 ανακοινώνεται η πραγματοποίηση της 1ης Μαραθώνιας Πορείας Ειρήνης.

Η κυβέρνηση της ΕΡΕ την απαγορεύει και ισχυρότατες αστυνομικές δυνάμεις που αναπτύσσονται από το Μαραθώνα μέχρι το Γηροκομείο κάνουν 2.000 συλλήψεις και τραυματίζουν 300 άτομα. Παρά την απαγόρευση, η Πορεία πραγματοποιείται από τους Γρηγόρη Λαμπράκη, Ανδρέα Μαρωνά, Μπάμπη Παπαδόπουλο, Παντελή Γούτη, Γιούλια Λιναρδάτου, Τεύκρο Ανθία και Βασίλη Παπασταφίδα. Στο Πικέρμι συλλαμβάνονται όλοι πλην Λαμπράκη, και στην Παλλήνη συλλαμβάνεται και ο Λαμπράκης, κρατείται για 3 ώρες και μετά αφήνεται ελεύθερος. Η 1^η Μαραθώνια Πορεία Ειρήνης, παρά την απαγόρευση και την άγρια καταστολή, είχε πραγματοποιηθεί.

Η κορύφωση του δράματος έγινε ένα μήνα μετά, στις 22 Μάη 1963 με τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, όπου κράτος και παρακράτος συνεργάστηκαν αρμονικά για την εξόντωσή του. Μια ανθρωποθάλασσα 200.000 λαού τον συνόδεψε στην τελευταία του κατοικία, και ένα χρόνο αργότερα, δεκάδες χιλιάδες λαού συμμετείχαν στη 2^η Μαραθώνια Πορεία Ειρήνης.

Συναγωνίστριες και Συναγωνιστές, Φίλες και Φίλοι,

Ο Γρηγόρης Λαμπράκης το 1963, και 12 χρόνια πριν, ο μόλις 23 ετών Νίκος Νικηφορίδης, αγωνίστηκαν και έδωσαν τη ζωή τους για την πραγματική ειρήνη, ενάντια στο σύστημα που γεννά τον πόλεμο, για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Ο Γρηγόρης Λαμπράκης δεν ήταν μια εξέχουσα προσωπικότητα έξω και πάνω από το λαό, αλλά μέσα στο λαό, τα προβλήματα και τις αγωνίες του. Ήταν γέννημα θρέμμα του λαού, αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης, γνήσιος αντιιμπεριαλιστής που αντιτάχθηκε στους σχεδιασμούς και στην παρουσία των ΗΠΑ στη χώρα μας, στην ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Συνέβαλλε στις προσπάθειες για την ανάπτυξη του λαϊκού κινήματος.

Οι αγώνες και η θυσία του δεν χωράνε σε εκδηλώσεις χρηματοδοτούμενες από τράπεζες και ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς, όπως είναι η ΕΕ και το ΝΑΤΟ, ούτε σε διαλέξεις και συζητήσεις από ιδρύματα και ΜΚΟ, που ένα και μοναδικό στόχο έχουν. Να ξεπλύνουν τον αμερικάνικο και ευρωπαϊκό ιμπεριαλισμό, και να στοιχίσουν το λαό πίσω από τα συμφέροντα της αστικής τάξης, που επιδιώκει μερίδιο από τη μοιρασιά της λείας στην περιοχή, στον ανταγωνισμό της με τις άλλες αστικές τάξεις, και ιδιαίτερα την τουρκική.

Θέλουν να κάνουν το λαό συνένοχο και συμμετοχο στην εμπλοκή της Ελλάδας στα σχέδια και τις δράσεις των ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΕ, αλλά και στις αντιλαϊκές πολιτικές τους που τσακίζουν μισθούς και δικαιώματα, για να αυξάνουν τα κέρδη τους οι επιχειρηματικοί όμιλοι. Θέλουν να μας πείσουν ότι η πραγματική ειρήνη είναι συμβατή με τον ιμπεριαλισμό.

Τότε και τώρα η βάση των ανταγωνισμών μεταξύ των μονοπωλίων και των πολιτικών τους εκπροσώπων είναι οικονομική, και αφορά την προάσπιση και τη διεύρυνση της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων που προκύπτει από την ένταση της εκμετάλλευσης, της χειραγώγησης, και της καταστολής των εργαζομένων στα όρια κάθε χώρας, τον έλεγχο των αγορών, των ενεργειακών πόρων και των δρόμων μεταφοράς τους όπου γης. Ανταγωνισμοί που αν δεν λυθούν με εύθραυστους συμβιβασμούς, στο πλαίσιο μιας ιμπεριαλιστικής "ειρήνης", λύνονται με τον πόλεμο, είτε σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως έγινε στον 1^ο και στο 2^ο παγκόσμιο πόλεμο, είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όπως γίνεται συνεχώς.

Όμως, τότε εκτός από τους λαούς, που είναι η μόνη υπερδύναμη, υπήρχε η Σοβιετική Ένωση και οι άλλες σοσιαλιστικές χώρες που αποτελούσαν στήριγμα αλλά και πηγή έμπνευσης και ελπίδας γι' αυτούς. Σήμερα, μετά τις ανατροπές και τις μεταλλάξεις, τόσο η Ρωσία όσο και η Κίνα είναι καπιταλιστικές-ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, που παρά τις υπαρκτές διαφορές τους, όσον αφορά την ένταση της επιθετικότητά τους σε σχέση με τον ευρωατλαντικό ιμπεριαλισμό, οι πολιτικές που εφαρμόζουν τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό πεδίο υπηρετούν τα οικονομικά συμφέροντα των δικών τους αστικών τάξεων, των δικών τους μονοπωλίων, και σαν στόχο έχουν τη βελτίωση της θέσης τους στο ιμπεριαλιστικό σύστημα.

Φίλες και Φίλοι, Συναγωνίστριες και Συναγωνιστές,

Σήμερα είναι οι λαοί που, μαζί το ταξικά προσανατολισμένο εργατικό και λαϊκό κίνημα, μεταξύ των οποίων και το αντιιμπεριαλιστικό κίνημα ειρήνης, που στην Ελλάδα εκφράζεται από την ΕΕΔΥΕ, πρέπει να ξεπεράσουν τους φόβους, την απογοήτευση, την ηττοπάθεια, τη μοιρολατρία, να ανατρέψουν τον αρνητικό συσχετισμό, με στόχο να πάρουν οι ίδιοι την εξουσία στα χέρια τους.

Αυτό γιατί, αφενός δεν έχουν άλλη επιλογή αν θέλουν να ζήσουν σε έναν κόσμο ειρηνικό και δίκαιο, χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, και αφετέρου, που είναι και το πιο σημαντικό, γιατί έχουν τη δύναμη να το κάνουν, αν το πάρουν απόφαση. Αυτό το ξέρουν πολύ καλά οι καταπιεστές τους, και κάνουν ότι περνάει από το χέρι τους να το αποτρέψουν. Όμως η ιστορία έχει αποδείξει ότι όταν ο λαός είναι αποφασισμένος, μπορεί να κάνει αυτό που φαντάζει αδύνατο.

Στόχος που σήμερα μπορεί να μοιάζει μακρινός και δύσκολος, αλλά αν λαοί συντονιστούν, όπως τα κύματα στην ίδια συχνότητα, δηλαδή να θέλουν το δίκιο τους, τότε η δύναμή τους τείνει στο άπειρο, και μπορούν σε χρόνο dt να ανατρέψουν ένα σύστημα που είναι ιστορικά ξεπερασμένο. Αν ο φετινός γιορτασμός των 200 χρόνων από την Ελληνική αστική επανάσταση μας υπενθύμιζε το πέρασμα από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό, που τότε ήταν το καινούργιο, η μεγάλη Οκτωβριανή επανάσταση μας υπενθυμίζει τη δυνατότητα του περάσματος από τον καπιταλισμό, που τώρα έχει σαπίσει, στο σοσιαλισμό.

Η παγκόσμια κρίση της πανδημίας του COVID, που έδειξε σε όλο τον κόσμο ότι η υγεία δεν είναι ένα κοινωνικό αγαθό αλλά εμπόρευμα προς πώληση με σκοπό το κέρδος, και η δολοφονία του George Floyd, και πολλών άλλων αφροαμερικανών, που έδειξαν το ρατσισμό και συνολικά τη σαπίλα και τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού, συνέβαλαν στο να οξυνθεί η αντίθεση ανάμεσα στους λαούς και τις κυβερνήσεις τους.

Την περασμένη βδομάδα ένα πρωτοφανές κύμα μεγάλων διαδηλώσεων αλληλεγγύης στους Παλαιστίνιους, και καταδίκης των εγκλημάτων του κράτους – δολοφόνου του Ισραήλ, στις ΗΠΑ, αλλά και σε όλο τον κόσμο, όπως και αυτή που διοργάνωσε η ΕΕΔΥΕ την Κυριακή 16 Μάη, με τη συμμετοχή χιλιάδων ανθρώπων, άσκησαν πίεση ώστε να επιτευχθεί η χθεσινή εκχειρία.

Οι διεργασίες αυτές που δεν πρέπει να υπερτιμηθούν, αλλά ούτε και να υποτιμηθούν, μπορούν να δημιουργήσουν και να διευρύνουν ρήγματα στο εκμεταλλευτικό σύστημα.

Παράλληλα μας δημιουργούν την υποχρέωση να κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας ώστε όλο και περισσότεροι άνθρωποι, που έχουν το «ελάττωμα» να σκέφτονται, όπως λέει ο Μπέρτολτ Μπρεχτ, να κατανοήσουν ότι ο αγώνας για την ειρήνη, είναι άρρηκτα δεμένος με τον αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη, που για να υπάρξει απαιτείται η ανατροπή του συστήματος που γεννά τους πολέμους, τη φτώχεια, τη προσφυγιά, έτσι ώστε το σύνθημα «no justice, no peace» να αποκτήσει το πραγματικό του περιεχόμενο, όπως και το σύνθημα

Στον ιμπεριαλισμό καμιά υποταγή, η μόνη υπερδύναμη είναι οι λαοί